

4ovp 68/554

ఆదివారం ఏప్రిల్ 6, 1969

లండన్ అసెంబ్లీ వాడుకలొస్తుండే ఫోటోలు ఏ పీ-6రెస్సర్ కంప్యూటర్

అపిచారంతో ఉన్న పాఠి వల్ల యానము దాని. కొన్ని రోజులలో వైచారిటికొన్ని పాఠి క్షేత్రముల వలె నున్నది. ఇది మాత్రమే ఉన్న మూలము కాంగ్రెసు పాఠి సరళత సాగ్రహిత వేగంతో (పతి నను మును. ఏదోననుము కేం దంతో సుందీ ఉక్తి-రూ కాంగ్రెసు బలమయి రెండవారు.

“సాక్షాత్” విమర్శించి
 ఇంతకు మించిన ఈ పితృముఖ రూపం
 దీనివలె “సాక్షాత్” విమర్శించి కేవలమును
 ముఖమే “సాక్షాత్” విమర్శించి
 (11) వ పేజీ మూడుడు.

‘దొంగూ దొంగే’
(1వ పీఠీ తరువాయి)

తెలుగు నాటక రంగం: స్థితిగతులు1

ఆధునిక చికిత్స
(1 వ పేజీ తెలుగు)

విశేష సృష్టి

దేవాలు వరస్పరం గొంతులు పొక్కుకుంటు
వ్వాలు— రాజనీతి సరిభాషతో చెప్పాలంటే—
నిరసన వ్రతాలతోను, నిరసన వ్రదర్పనాల
తోను.

వాతవసు నేను వాతనే ఇత దుష్టపుత్రుఁ
 నను నిరసెనున్నాఁడు. నుండునని (శ్రీమదవిభావ
 చక్రిని, నై నాని ధన దుష్టపుత్రుఁడె చెరిగెదవా
 నన్నునని అంటాను. కామలం జూరూని నేను
 మండును మిరియని పుష్పపుష్పవూనినై ననాడు
 ననుభూతిలేదు. బాల్ కెల్ లీ- సెన్స్-
 మాంటెగ్యుమెంట్, వాల్ కెల్ లీ- సెన్స్- ఫిలిప్స్
 లిస్టు, సియోల్ (ద్రోహాం జులై) నుండుననివా
 అనుకుంటానీ దానిని నేను జరుపుకుంటాను
 బాదు నామకాని ఫులిం. ఈ బాల్ కెల్ లీ
 సెన్స్ మాంటెగ్యుమెంట్, వాల్ కెల్ లీ సెన్స్
 ఫిలిప్స్, నేనున్నాననివా జిత్తు ముందు
 జతరూని లేకారు. వాళ్ళ దానినివా నుండును.
 (ఫిరంగి వరల్డ్ సెంటర్)

ప్రెరిక సెట్యుంట్ ప్రవేశించినా
 కుప్పకల సుగంధ నాటక దూరమేక కేవల
 తేనెనీ నాటకం చాలా అంశంగా పుట్టింది
 రేపటి నెమరుకూ కూడా చాలా అంశపు
 పూర్వంకే మనకు గిరి నాటకం ముగియ
 అనే కవనాన్ని గాని నాటకం ప్రాంత
 అంశం, మన, ప్రాధికేక పాదంగా అంశ
 రాక్షసమే ప్రకృతి రాక్షసం యొక్క
 కాలం యుద్ధమే మన మౌలికం అంశం
 అప్పటి నెమరుకే సుపరవాక్యాలుగా నెమ
 కలరచడమే మన సౌకేత్యం గాని మన
 కంపం అప్పటి కవనంకే గాని నాటకం
 నీ కాలంగా మేమే. కానీ అంశం
 ముందే పాటకాలం అంశం గిరినాట
 మన కుప్పకల సుగంధ గాని అంశం
 అంశం: నెమరుకే రాక్షసం, మన
 నాటకం ముగియనే ప్రకృతిమేకత సుగం
 కవనం నెమరుకే అంశంగా

పాత్రలు పువ్వులు ప్రావీణ్యము వల్ల
 మునుపటి పరిణామమున కిప్పుడు వేరైనా
 నున్నది. అయిన మునుపటి యీ పాత్రలకు
 పాత్రలు, సామెతలు, మునుపటి నాటకము
 మొదలగు స్ఫూర్తివలెవివిధి. ఈ నాటకము యుగ
 ర్ నాటకము ననుసరణమును పరిణామమున
 నది, మునుపటినున్నప్పుడు ప్రేమ, పువ్వు
 ప్రావీణ్యము మొదలగునవి, వారివలె మునుపటి
 పాత్రలవలెను, ప్రేమవలెను నుండిరి.
 పువ్వుల ప్రావీణ్యమునకొద్దమునకే నుండు విధమున
 నది యిది యొక్కయును విధమున మేము
 ప్రసంగించు కాంక్షనకొద్దమున, తెలుగు మీద
 గానమును నొనర్చుచున్నది. ఇతము, తెలుగు
 నది మధ్యన వివిధములైన, ప్రావీణ్యము
 నుండి నుండిరి, అంత కంటే అవికావచ్చు ప్రసంగము
 తమనకు, అంత ప్రేమను పువ్వులవలెను
 నుండిరి, నుండిరి వివిధములైన గాంక్షనము
 అంతగా మరొకరును నుండిరి, పువ్వులవలెను
 నుండిరి నున్నవలెను యింకా యిప్పుడు
 వివిధ గాంక్షనములను తెలుగును యిప్పుడు
 కాలము వివిధములైన, ఈ యుగమునకు మునుపటి
 కంటే పునా నాటకము తెలుగును నుండిరి
 యిది తెలుగు కళలకు నుండిరి పువ్వులవలెను
 నుండిరి ప్రావీణ్యమునకు నుండిరియను
 కంటే వారు నుండిరియు, ఇతరు నాటకము
 నుండిరి యిప్పుడు నాటకము, వివిధములైన
 కాలము ప్రావీణ్యమునకును, వివిధములైన
 కాలమునకు తెలుగు నాటకము నుండిరి
 నుండిరి

[illegible][illegible]

ప్రజాసంస్థల పేరున, సమరమునకు, అభ్యుదయ
సమరము, జాగ్రత్తమున నిరంతరము జూరవలసి
వచ్చును. (అమితము వర్తించు) వాయు
వ్యవస్థా విధానమును ముందుగా కట్టించుట వివి
ధములగు అంశముల నుపాధి అయినను, అప్పుడు కఠి
నములైన పురుషులను, స్త్రీలను నుండియనున
మాత్రమును వెంటనే అపహరింపు" నను బేరమున
కొనుటలోనే ప్రభుత్వమునకు అధికారము.

ప్రభుత్వమునకు అభ్యుదయమునకు కట్టిన
అపహరింపునకు అనుగుణ్యముగా అపహరింపు
అనే పేరున ప్రభుత్వమునకు ఉపదేశముగా వివి
ధములగు అంశములను అపహరింపునకు అధికారము
అనే పేరున కట్టించుట వివిధములగు అంశములను
అపహరింపునకు అధికారము అనే పేరున కట్టించు
ట అనుగుణ్యముగా అపహరింపునకు అధికారము

(అభ్యుదయ సమరమునకు నడుచు నాటకమునకు
పురిచు పురిచు పురిచు అపహరింపునకు అధికారము

[illegible][illegible]

మూలశంకకు
త్వరగా
నష్టకమైన
హదననాతో
చిశత్వమ సాందండి
శస్త్రదేశిత్వ
అవస్థకములెదు !

విరాగముచేసి — 1850 తర్వాత
 1860 నుండి సంవత్సరము ప్రారంభము
 నుండి మరల నాటికి విమర్శనా రాసిన
 అంధుడే దేశంలో విప్లవము నాటాడు. ప్ర
 త్నివేషమున తెలుగురాజు నాటకుండు
 పుష్పరావు నల్లలేమి 1801 కంటే
 మునుపూ నాటికి ధర్మాదు కంటే అంధు
 దేశానికి వచ్చి ప్రవర్తనము యిప్పుడు
 కంటేవారి వారు తమ ముష్టికా, తలంబు
 నాటాడు. ఆ కంటేవారి మునుపు, తలం
 బుకంటే అతడు విద్యార్థుడు (విద్యార్థి)
 తేజావర కొండపల్లెలో — 1860 నుండి
 రానికి పూర్వము తెలుగు రాజు వాడుక
 లేనది విమర్శించి అభిప్రాయించి. తెలుగుకు
 ముప్పువచ్చునట్టి నాటకుండు “మంజుషీ
 కరీయము” ఓది తర్వాత సెనెన్సురుకు మం
 జుష్టువూ వ్రాసెయ్యబడి అతడు నాటాడుక
 తర్వాత. తర్వాత అంధు ధానికరీయ
 నిర్దిష్ట వానిని వారి “నీకుకు పట్టిక”
 ముద్రపడి. తర్వాత నాటాడు తర్వా
 వచ్చు పుస్తకం రచనలో “నీకుకుకర్తాం”
 మును ముద్రపడి తెలుగు నాటికి
 1860 నుండి 1892 వరకు యిం
 తనువాడు, పుస్తకం రచనలు — నాటి
 కాలు, రాజకీయము, రాజులార్థము
 రచించినపుడుపట్టిక, అవస్థ, గాంధీయ
 లోను, సత్య (గాంధీయములో) నాటి
 మునుమునుగా రచించినపుడు. ఈ ము
 ర్తియకు మునుగా కావచ్చు నాటకరంగం
 గాంధీయముగా నాటికరచనము

కాక రవివంశస్థైః. ఈ యుగంలో మూడు
వేలకు పైగా నాలుకలు వెలుగుతున్నట్లు
మరియు రేలెరు కలవారూ వచ్చుచున్నా
రనేనా (వ్రాతప్రభుత్వం) పుండేయినట్లు
కాకాల వల పుండవలసి. ఇదానీ నాలుక పుండే
కాకాల యిప్పటి రూపకాల, కవించుకాక
కొన్ని ప్రవృత్తులయిదున్నై. కొని 'అవ
లి' అయినది' తెలుగు నాలుకల సంఖ్యలో చే
సెనున్నది.

ఇచ్చోరీ నీలి

ప్రస్తుతం నాలుకకంబం చీ ప్లితరీ
పుండే అలోరికెనే ముంబం 'నాలుకకం' న
నరీయి మనకు తెలియదనగా చూడవలసి
నాలుక రూపకం చివర ప్రవృత్తు పుట్టి
అనందమే క్రింద యొక్క (ప్రయోగమున
నాలుక కృత్రికమున చేయుట. మహాం
కముగాని, దుఃఖాంకరీయముగ ప్రయో
మము అనందమే. ఏమీ కా రూపకము
నను అనుభూతి కల్గించి రహస్యభాగ్య
పుష్టియంద నిమిషముల అది కళాత్మకమ
చేయుచున్నా. ఇచ్చోరీ అనునది (పక్ష
మేలు అందినది ట్రేగింగ నాలుక రూపక
మేలు అనునది గుమ్మరీకె, పక్ష్యకె
పనికె-కావలగూడక చుట్టుకూడది. అం
అనాగంకక సంధి నాగకకతల ముంద
లీనుమ సెక్కు, మానుపుండి మానవ
గుణమున ప్రతిధీయి మెట్టుగ్గిరకమున
చేయుంది. ఇలాంటి పుత్తుగ్గిరక
పుండవలసి. క్రితకాలం కన్నా దృఢమున
విను అనుభవము, సేవకలను నాలుక
పనికె-కావలగూడక చుట్టుకూడది.

[illegible]

వీరేశ్వరేశ్వరముల ముప్పాడ తేజవరదం, తెలుగునాడు
వాడ. జీవితం సాగినా, ముగ్గురు కవితలు
నాడేయి! — జీవితంలో ముగ్గురు కవితలు
యిది. ఆంధ్రరాజధాని పురస్కారం
రచనలో చేర్చిన ముప్పాడకుమరికి ఇవే
అయితే లేదు. ముప్పాడను ప్రశ్నించుట
లేదు. జీవితం బట్టి ముప్పాడ సాధనం
అభివృద్ధి చెందనవలసింది (1) ఆంధ్రదేశం
మీదటి వారికి వ్యవసాయ దేశం కాదు.
(2) నాటకం తెలుగులో ఆభివృద్ధి కాదు.
(3) జనజీవితం వీరేశ్వరేశ్వరముల
రాష్ట్రం కాదు. జీవితం ఆర్యమవుతుంది
పుష్పం.

చరిత్రలో ఆంధ్రవీరేశ్వరముల, కళలకు
యోగం (ప్రముఖత) పుష్పం, మనోహర
గత మూడు నాలుగు కళాకారులు ఆంధ్ర
సంస్కృతి, కళలకు ఒక ముఖ్యకేంద్రం,
ముప్పాడ లేదు. ఆయన ఆంధ్రమే ఒక
కవిని రాజధానినాడు తేజవరదం నాటక
రచనం చరిత్రలో ముప్పాడ తేజవరదం.
కావున, మన రాజధాని మరెవరూ నగర
లేదు కేవలము, కర్నూలు పరి అయ్యింది
రాజధాని లేనిది. మరెవరూ రాజధాని
పుండగా తెలుగు నాటకం మరెవరూ
ముగ్గు ప్రధానతయే, ఆంధ్రముల
నాడు ముగ్గురికి వాడుక
మదు. ఒక రాష్ట్ర రాజధానినాడు అభివృద్ధి
సాగిన నాడు (ప్రజానాయక) గా—
జీవితములు, ముగ్గురు, కళాకారులు,
ప్రజాకారులు—ఒకేమీటి అభివృద్ధి వారు

[illegible]

నాకు కలిగియున్నది (ప్రభుత్వము, మునిసి-
పాలిటీ) రెండూ ఒకటేగావు. కావున, ఇంట్లో
అందఱుమీదను వచ్చులు మూలము చేసుకొని
గూర్చాయి. కాని తమ కష్టస్థానిని నిర్మూలించవలసి
వచ్చినప్పుడు తప్పుకొంటున్నాయి.

ఈ సమస్యను పరిహారము చేయుటకు
మాత్రమే సంబంధించినదైతే నే నే వ్యాప్తిని
పరిమితం చేయగోరుచున్నాను. నేను మట్టగంటో
కానుననుచున్నాను. ఇది నా దృష్టిలోనే సంబం-
ధించిన సమస్య మాత్రమేగాదు. దేశంలో అన్ని
ప్రభుత్వాలకు సంబంధించిన సమస్య. దీనిని
ప్రభుత్వాల కొంత సేవదానగా అక్కరి యే
కాని పరిష్కరించదగినది పూనుకలెడిది.

ఇటువంటి పరిష్కరించదగిన దాన్ని సమస్య
గాదు. ఈలాటి (గ్రామాల లెక్కపైనే) తప్పు
యూ ఆ ప్రాంతాలను కొని వచ్చినట్టి వారి
దానిని అందరి వారి రేపుకప్పు పూర్వముగానే
కాదు అయ్యూ మునిసిపాలిటీల కుప్పగిం-
యూ మున్నగు తరగతులను నిర్మింపవలసివచ్చింది.
కాని యీ యెదురుగాని గూడ గమనించక
లేకునే పరిచయ సమగ్రంగా పున్నదని అనుకోవడ
మేరగాదు.

అందుకే నలుగురు రాగూడుదు. ఆ వి-
వేరే గానూడుదు. అందుచే ప్రజా
తీరితలకు స్పందింపజేసింది. నిజమే. కాని
ప్రజల వ్యాయమైనను, కనీసమైన కార్యాచర్య
గాదు మునిసిపాలిటీలకే అందకనే రెండుకు
యెలాగో? కాని కొన్ని రాజకీయ పరిష్కరి-
తమ స్వచ్ఛందం కెందు కునయోగించుకొన్న?

[illegible]

అలాగే హరికన్ లోకి వచ్చే వేతులకు
మొదలుకొని కత్తి లోకి వచ్చిన ముందర !
హరికన్ లో వచ్చే ముందు కచ్చిలె ముందులు
వీరయిన లచ్చి
అలాగే వచ్చే ముందులు అలాగే వచ్చే
మొదలుగా వచ్చే ముందులు వచ్చే ముందులు.
ది లాల్ కంపెనీ
357 కంపెనీ లు
మొదలుగా!
లచ్చి వచ్చే ముందులు వచ్చే ముందులు.
31-DOL-776

[illegible]

పచ్చప్పలీ "కొత్తను నాలుగు" రెట్టెను
 తప్పిచ్చిలే నమరొదినయ నలభితొమ్మిది
 పాపాత్తులొ (మునుపెద్దన పాపించి) యొక్క
 దొడ్డు కప్పుం యొక్క బోగోనొకటి
 అయినచంద యొక్కచ నా క్కొన్నప్ప నుండి
 పుంకి. నాలుక వచ్చి గచ్చ నమరొదినయన
 పచ్చప్పలీ—గోడు, వయ నమరొదినయన
 పచ్చప్పలీ—గ్రాంధులగా లేవ వచ్చునా
 లావలె పచ్చప్పలీ అనునాదిని అందరినీ
 గణినదగా పొందని అయితమయిన
 అనుకొన్నాం. రకయొక తుం రెనలలే
 జననమాత్తులొ కనపడి పూర్తి పాత్రయిన
 గని, తరుల కనపడి ముతయిన పాత్రయిన
 గని పచ్చప్పలీ నమరొదినయన వచ్చిం
 పచ్చప్పలీ— అది నీలవయనయిన నదయిన
 పచ్చప్పలీ—

[illegible]

కర్మకలాపము మామ్రు నుంటామి. ప్రభుత్వ
ముద్రారాగానీ రాగాని యీట కేలెద
అప్పుడెవ్వరీ, కేవలము యిట్లు జూడ
రాత్రి వాస్తవం చెబుచు, ముక్తం చెయ్య
దానీ రాగాని అవకాశం యిచ్చుచు.
ఇట్లు ముడి తప్పనివలె అప్పుడెవ్వ
ముక్తికొచ్చు. ఈ విధానానీ జరిగిని మన
రాత్రి రాజు చేసినవలె (ముచ్చు
యాల రాత్రి అనీ) జులినాపుడి, జనా
నాపుడి కూడా అదే. ఈనాడు మదరాసులో
తమిళ నాటకం జరిగిని రోజునూ లేదు.
అలాగే బీదరానూ, జెందూరూనూ.
ఇటువంటి సభలూ రాత్రి మైదాన బెన్చిన్లలో
రాగాని -దానీకీ కొన్ని మూడూ రాజు
రాగాని నైపు జరిగివో మూడూ నాటక

అక్కడో అపరాధిబంధులు, వృత్తి నమోదును కూడ అపరాధిని పంపిణీ చేసేటప్పుడు, అలెమెంటరీ కనెక్షన్లు కూడా ప్రాధాన్యతను అందించడానికి చొరబాటు చేస్తోందని చెప్పడం, ప్రత్యేకం చుంటే యే కొద్ది మెచ్చుకోలేక తప్పుకున్న మనో సమస్యలను యువకులందరూ ముగిసినట్లే భావించి, అప్పుడు ప్రస్తుత స సమయం గల మనరాజకీయ అస్థితికి సరి మతి లేనప్పుడు, శక్తి పుష్ట సమాజాభివృద్ధికి ప్రస్తుతను అంధకారితో పోరాడే సరైన సమయం అని భావించి యువకులందరూ లేచిన అతి సాధారణ ప్రశంస ను డి తరచు వివక్షం అంటుంటే చూడండి స సమయం నా, సింగిల్ సెక్షన్ లు, మనరాజకీయ సా విరుద్ధతలు

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

యన్యువర్ ఓమెయింగువదాసి అప్పటి
అంతాను అయ్యప్పగిరి, (పొరంబం సంఘం
పొరంబం రామం సింగింకే పసిని అరెటకు
అప్పజేర్చారు. జెరిటి వచ్చు నమూనా అలా
రంగా అంతకు ముందు ఈ నాకకు నామం
రేమనకు (ప్రార్ వర్తకజేవర్) యన్యు
వదం బరిగింది. తరువాత ఆర్ 100 తో
విమాన నాక విలాక్షానకి ప్రధాన డిజై
నర్ గా నమోదు చేయించారు. 1931
మేసిలో ఈ నాక (రిటర్ నుంచి కెనడాకు
వెళ్ళి వచ్చింది.)
ఆర్ 100 విమాన వర్తకకు పోటీగా
(ప్రభుత్వం సింగిందిన ఆర్ 101 విమాన
వర్తకం అనే సమర్థనకు అనురాధా కారణం
ప్రకటనానికి గురయిన పరితంగా యా
నాకకు వాణిక్యంలో ధమ్మిక్కు లేకుండా
చేయించింది. దాదాపుగా నాక ప్రయోగాల
చేర్ల రకంగా విమాన వర్తకము (రిటర్
సింగింకే పదనం కూడా విలంబం అయ్యేము

 ఓం శ్రీ! శ్రీ!
 సుఖజీవితసేవ
 “విద్యవైద్య మహావేద”
 విద్యుత్ సాధన కీర్తి కీర్తి శాస్త్రాధ్యయనం.
 కే. టి. కల్పమూర్తి ఆచార్యగారి
 ‘మేల్ మూయిల్ మందు’
 (Regd.)
 విద్యుత్ వర్కశోగములకు వర్కసి వివారిణి
 వర్కశ్రమ, వురలెని పాదము, దుర్బల, పాల్కు, గడ్డ (వర్కసింబంధము) పాదం
 గల వాల్కుల రిమెడ్డు, మారితో పాదసింపుడు వాల్కులకుండు, విద్యుత్ వాల్కులు
 గురిగా లెరుకుండు, దుర్బల విద్యుత్ వర్కశ్రమములందు వాల్కుల రిమెడ్డు, వాల్కుల
 కలుగజేయుట, (నరముల సింబంధము) వేర్వేరు ముడుకుకొనుట, వాల్కుల
 శ్రేణులు, ముక్కు బంధములు, పాదములకు వర్కసి పుండు విద్యుత్తులు, గాల
 వేరులు (వర్క) తర్కలు, ముక్కు పాల్కుల నెరుగు, నానకులు వినుపుట్టులు
 రెండును (అర్క) వర్కశ్రమముల వివారిణి వర్కసి వివారిణి.
 I మందలం (40 రోజులు) నూనె, శ్రేణులు రు. 11/-
 తపాల భద్రు రు. 2-50
 పాపమునకు ఉర్కమునకు వర్క శ్రేణులు శ్రీ వర్కశ్రేణులం రు. 5/-
 తపాల భద్రు రు. 2/-
 విద్యుత్ వర్క
 కే. టి. కల్పమూర్తి ఆచార్యగారి & సన్సు
 5/22, మేల్ మూయిల్ P. O., (N. A. Dt)

[illegible][illegible][illegible]

